

اخبار

نگاهی به جدول فروش فیلم‌های سینمای ایران

چرخه مالی پر رونق

گروه فرهنگ و هنر: سینمای ایران در بهترین شرایط اکران سال‌های مختلف خود به سر می‌برد و در تاریخی‌ترین فروش رخ‌داده برای آثار ایرانی تا روز جمعه مرز ۲۲ میلیارد تومان برای ۶ فیلم نوروزی در حال اکران پشت‌سر گذاشته شد. البته دلایل رغبت مخاطبان را می‌توان در نگاه تحلیلی به گزاره‌های مختلفی مرتبط دانست اما نکته اساسی ارادت و رغبت مخاطبان برای حضور در سالن‌های سینما و انتخاب فیلم به‌عنوان گزینه‌ای مطمئن برای اِیام فراغت از کار است. در جدول فروش فیلم‌های در حال اکران اما گزینه نخست به فیلمی کمدی با نام «هن سالوادور نیستم» تعلق دارد که به دلیل جاذبه‌های تصویری موجود در اثر و تبلیغات می‌تواند علاقم‌انحاط‌گرایب در میان سینمازوها را هشدار دهد. این فیلم در فروشی نجومی توانسته با بیش از ۱۰ میلیارد تومان، حدود نیمی از فروش کل اکران نوروزی را از آن خود کند تا حال به عنوان اصلی‌ترین گزینه پرفروش‌ترین فیلم سال به‌شماره شود. در رده دوم جدول هم فیلمی کمدی با نام «۵۰ کیلو آلبالو» به سر می‌برد که در همین مدت کوتاه با فروش قابل توجه ۵ میلیارد و ۱۲۰ میلیون تومانی نشان‌دهنده گرایش مخاطبان ایرانی به آثار کمدی است. اما در مسیری متفاوت از موضوع انتخاب سینمایی، فیلم «بادیگارد» قرار دارد که توانسته است مخاطبان خود را در این میان پیدا کند و با فروش ۳ میلیارد و ۶۹۶ میلیون تومانی به عنوان یکی از پرفروش‌ترین فیلم‌های سال انتخاب شود. رقیب اصلی این فیلم، «ابد و یک روز» هم با فروش ۳ میلیارد و ۳۹۱ میلیون تومانی در رده بعدی قرار دارد. رده‌های بعدی جدول را تاکم مانده‌های اکران نوروزی شامل می‌شوند که فیلم «خشم و هیاهو» با ۵۸۹ میلیون تومان و فیلم «کفش‌هایم کوی؟» با ۲۹۰ میلیون تومان نتوانستند در میان رقبای قرار گیرند.

■ ■ ■

جایزه «عماد مغنیه» برای برترین فیلم با موضوع «شهدای مدافعین حرم»

عنوان بهترین فیلم بخش جایزه «عماد مغنیه» چهاردهمین جشنواره‌بین‌المللی مقاومت امسال به فیلمی با موضوع «شهدای مدافعین حرم» اختصاص دارد. جایزه ویژه «عماد مغنیه» یکی از بخش‌های مسابقه سینمایی بین‌الملل این رویداد سینمایی را تشکیل می‌دهد که قرار است در دوره چهاردهم این جایزه به دلیل اهمیت و جایگاه شهدای مدافعین حرم به برترین اثر با این موضوع اهدا شود. ترسیم چهره زیبای شهدای مدافع حرم، نمایش نیاپات و ددمنشی‌های گروه‌های تروریستی نظیر داعش، نمایش مقاومت مردم سوریه، عراق، یمن و فلسطین در برابر گروه‌های تروریستی و اشغالگران و ترسیم چهره حامیان تروریست‌ها از جمله مفاهیم و مضامین این بخش است.

■ ■ ■

انتشار آلبوم موسیقی «بادیگارد»

همزمان با اکران فیلم «بادیگارد» آلبوم موسیقی این فیلم به آهنگسازی کارن همایونفر راهی بازار موسیقی کشور شد. کارن همایونفر، آهنگساز این فیلم به همراه آیین آلبوم، پیام تصویری‌ای را منتشر کرد و در آن خطاب به مخاطبان گفت: «فیلم که خیلی زیبا بود، سعی کردم یک موسیقی زیبا هم بسازم. امیدوارم گوش کنید و لذت ببرید. من، حاتم‌ی کیا و دنوینگر نخستین کسانی بودیم که فیلم را کامل دیدیم و از همان لحظه تبادل افکار و ایده‌های‌مان به طرز واقعی و صحیح صورت گرفت. نگارش موسیقی «بادیگارد» ۴ ماه طول کشید و ضبط آن به شکل‌های مختلف و در استودیوهای گوناگون به طور دائم با تغییر و تحول همراه بود؛ اما این باعث نشد اختلاف‌نظری بین ما به وجود بیاید.»

■ ■ ■

۱۰۰ دانشگاه متقاضی اکران

«روسوایی ۲»

در گسترده‌ترین اکران دانشگاهی سینمای ایران، ۱۰۰ دانشگاه کشور خواستار اکران فیلم سینمایی «روسوایی ۲» ساخته مسعود دنمکی شدند. در این میان تشکل‌های مختلف دانشجویی با گرایش‌های متفاوت سیاسی به دلیل لحن مطالبه‌گرانه و عدالت‌محور «روسوایی ۲» برای اکران دانشجویی این فیلم خواستار اکران آن شدند و سایر دانشگاه‌ها نیز می‌توانند طی تماس با مسؤول بخش فنی اکران حوزه دانشگاه نسبت به هماهنگی اکران این فیلم اقدام کنند. البته زمینه‌هایی مبنی بر اکران فیلم جدید دنمکی پس از پایان اکران‌های نوروزی می‌رود اما با این حال دانشگاه‌ها برای تماس‌ای این فیلم انتقادی پیش‌قدم شدند.

سعید قاسمی: بدون هیچ‌گونه تردیدی، «ابد و یک روز» را می‌توان یکی از موفق‌ترین آثار سینمای ایران دانست. اثری با قابلیت‌های بالای سینمایی که توانست در کسب سیمِرخ‌های جشنواره فیلم فجر هم یکه‌تازی کند و در اکران این روزهای سینما نیز به‌رغم داستان غمناکش به جایگاه مناسبی دست یابد. از این رو فیلم «ابد و یک روز» از معدود آثاری است که نه‌تنها در چشم منتقدان و داوران جشنواره خوش درخشید، بلکه توانست خود را در دل تماشاگران سینما هم جا کند و از همان جشنواره که سیمِرخ بهترین فیلم از نگاه تماشاگران را کسب کرد تا امروز نشان دهد که سینما تنها در اختیار فیلم‌های سرخوش و کم‌دی نیست.

البته نقدهایی هم در نحوه انتخاب موضوع و داستان این فیلم تاکنون پیش آمده است و اغلب انتقادات حول نگاه بدبینانه و لحن تلخ و سیاه‌نهفته در فیلم است. در این راستا عده‌ای «ابد و یک روز» را نمادشناسانه تفسیر می‌کنند و مثلاً خانه موجود در فیلم را معادل کلیت یک جامعه و شخصیت‌ها را برابر با انسان‌های درون جامعه تلقی می‌کنند. صرف نظر از اینکه بخواهیم این دیدگاه را تایید یا رد کنیم، می‌توانیم به دیدگاه ژان میتری رجوع کنیم که می‌گوید: «یک تفسیر از جهان، معادل خود جهان نیست». اما درست یا غلط، عده زیادی از مخاطبان بعد از تماشای فیلم آن را با جامعه پیرامون خود مقایسه و فیلم را بازتاب جامعه و واقعیت‌هایش قلمداد می‌کنند. بااین حال نمی‌توان قیاس فیلم و جامعه توسط مخاطب را برابر با این امر دانست که قطعاً جهان فیلم، نمونه کوچک‌شده وطن است و این نوع مواجهه با اثر برخوردی سطحی و به دور از مولفه‌های علمی و فنی تحلیل فیلم است. از سویی اگر از نگاهی نشانه‌شناسانه برخورد کنیم نمی‌توانیم به کل، نگاه سازنده در اثر را نادیده گرفته و هیچ نوع گرایشی بر آن متصور نشویم و به طور حتم سعید روستایی، کارگردان جوان و بااستعداد سینمای ایران چندان بی‌میل نیست که از اثرش چنین برداشت‌های متفاوتی صورت گیرد. روستایی همان‌گونه که فیلمش را بین فضای ناتورالیستی و رئالیستی قرار می‌دهد، به همان صورت موقعیت فیلم را بین یک مکان خاص و عام قرار می‌دهد. به طوری که نه می‌توان لوکیشن فیلم را مطلقاً یک خانه و مکان خاص محسوب کرد و نه آن را می‌توان نمونه‌ای از یک کل یا وطن، در مقیاس کوچک قلمداد کرد.

فیلم «ابد و یک روز» به‌رغم قابلیت‌های بالا در فیلمنامه و اجرای کارگردانی، تناقض‌هایی هم دارد که در نقد صورت یافته به آنها پرداخته می‌شود. مثلاً می‌توان به دیالوگ‌هایی اشاره کرد که بعضاً به قد و قواره و تیپ کاراکترها نمی‌خورد و از این رو تکرر گرایب موجود در بستر خانواده پرجمعیت و گریزهای روایت به نقاطی که به هیچ عنوان در خدمت روایت نیستند و بیشتر نمایشی به نظر می‌رسند، دوگانگی و عدم هویت مستقل خانه را تسدید می‌کند. اگرچه می‌توان پرجمعیت بودن خانواده از این‌گونه تاولی کرد که کمیت افراد خانواده بر کیفیت روابط بین اعضای آن تأثیر مستقیم دارد. حال به دور از پرداخت بیشتر به این دیدگاه نفاذانه، اگر بخواهیم به تحلیل «ابد و یک روز» بپردازیم قبل از هر چیز باید اذعان کرد با کارگردانی سرور کار داریم که با توجه به اینکه تجربه نخستین بلندش را از سر می‌گذراند اما نشان می‌دهد علاوه بر اینکه موزانتا، میزانشسن و دکوپاژ را در حد بسیار مطلوبی می‌داند، تبحر زیادی در دیالوگ‌نویسی و بازی گرفتن از بازیگرانش دارد. روستایی خوبی می‌داند شوخی‌های فیلمش را با چه فاصله‌ای نگارش کند که مخاطب هیچ یک از آنها را از دست ندهد. با همه قابلیت‌های روستایی در نگارش فیلمنامه و اجرای آنها باید به ضعف‌های

موجود در فیلم اشاره کرد و نخستین نکته‌ای که بعد از شروع فیلم با آن مواجه می‌شویم ۱۵ دقیقه ابتدایی آن است که اگر حذف هم می‌شد اتفاق خاصی نمی‌افتاد. تمام چیزی که ابتدای فیلم مشاهده می‌کنیم می‌توانست حذف شود، چرا که هر آنچه قبل از صحبت‌های مرتضی (بیمان معادی) و سمیه (پریناز ایزدیار) در اتفاق دیده‌ایم دوباره در ادامه به گونه‌ای دیگر نمایش داده می‌شود. اگرچه داستان فیلم متشکل از خرده‌داستان‌هایی است که هر یک از شخصیت‌ها را شامل می‌شود اما ستون اصلی قصه باید بر پیرنگ اصلی فیلم که همان ازدواج سمیه با یک مرد افغان است شکل گرفته باشد.

اما در اواسط فیلم، به طرز عجیبی داستان اصلی به پس‌زمینه رانده شده و تمرکز فیلم بیش از حد بر شکل‌دهی روابط و پرداخت خرده‌داستان‌ها قرار می‌گیرد، به طوری که پیرنگ اصلی خیلی دیر برجسته می‌شود. روایت مدام شخصیت اصلی خود را گم می‌کند و هر سکانس متعلق فیلم را مطلقاً دیگر نمی‌شود که اصلاً در خدمت داستان نیستند و بیشتر نمایشی کنایی به نظر می‌رسند. مانند سکانس خانه شهناز و درگیری مرتضی با فرزند درشت‌اندام او و درگیری بشدت احمقانه و پر سر و صدای مرتضی و محسن و دوست خواهرزاده‌شان که کاملاً بی‌جهت رخ می‌دهد. نمونه دیگر این بیپهوه‌گویی در کنش‌های لیلا نمود پیدا می‌کند، جایی که یک شغل مضحک مانند پرستاری از چند گربه معلول را برعهده می‌گیرد و موارد ذکر شده به هیچ عنوان در خدمت داستان نیستند. در این صورت آیا ادعای پوچی خواهد بود که بگوییم این داستاتک‌ها بی‌منطق را صرفاً در جهت نمایش بدبختی مفرط و تشدید وجهه سیاه‌زندگی کاراکترها شاهد هستیم؟ زندگی‌ای که در شکل نرمال خود هم به هر صورت، سیاه و مضمحل است اما با وقوع چنین اتفاقاتی، دیگر شکل افراطی به خود می‌گیرد و فیلم را در معرض اتهام سیاه‌نمایی قرار می‌دهد. این‌طور به نظر می‌رسد که فیلمساز تمام تلاش خود را می‌کند تا به مخاطب القا کند با یک خانه، نه، بلکه با یک سدگانی طرف است که هیچ راهی جز فرار برای شخصیت اصلی و محترم داستان باقی نمانده است. سعید روستایی اگر چه در نمایش برخی جزئیات به طرز فوق‌العاده‌ای عمل می‌کند و کاملاً به مرزهای ناتورالیسم سینمایی نزدیک می‌شود اما در پرداخت شخصیت‌های خود در مقاطعی دچار مشکل می‌شود. ۳ شخصیت شهناز، اعظم و لیلا

تحلیل فیلم «ابد و یک روز» به کارگردانی سعید روستایی

از اینجاست ابدیت

هیچ کارکردی در قصه ندارند به جز اینکه کمیت این خانواده را مطابق میل فیلمساز بالانس کرده‌اند و در انتهای فیلم چند بیانییه متضاد در راستای ماندن یا رفتن سمیه صادر کنند. اما شخصیت مادر که علیل است و برای محسن (نوید محمدزاده) دل می‌سوزاند اما در هیچ یک از قطعه‌های فیلم ماهیت یک کاراکتر فاعل را در او نمی‌بینیم و از آن دلسوزی مقطعی، دیگر خبری نیست تا در سکانس‌های پایانی که مرتضی سمعک او را از گوشش درمی‌آورد تا صدای ضجه‌های محسن را نشنود. پلائی که آن را فقط در راستای کنایه‌ای که در آن نهفته است می‌توان توجیح کرد، چرا که مداری تا این حد منفعل و علیل قطعاً نمی‌تواند از اتفاق در حال وقوع جلوگیری کند، آن هم تحت شرایطی که زن‌های داستان با خشونت کلامی مردانه تسلیم خواسته‌های آنان می‌شوند. در این بین شخصیت‌های محسن و مرتضی از پرداخت به نسبت بهتری برخوردار هستند. هرچه از زمان فیلم می‌گذرد از وجهه دلسوزانه شخصیت مرتضی کاسته می‌شود و به همین میزان از اعتبار شخصیت محسن افزوده می‌شود، محسنی که لکه ننگ خانواده محسوب می‌شد و در عکس‌ها و جشن‌های خانوادگی همیشه خراج از کادر بود. با این حال ابهاماتی در رابطه با این ۲ شخصیت در متن باقی می‌ماند که مخاطب هیچگاه نمی‌تواند این ابهامات را رفع کند. آیا ابهاماتی که محسن به مرتضی وارد می‌کرد حقیقت داشت یا خیر؟ شخصیت محسن که قهرمان – ضدقهرمان داستان است تنها کسی است که در برابر حاکمیت درون خانواده سرکشی می‌کند اما به طرز وحشتناکی سرکوب می‌شود و سر بزنگاه از خانه اخراج می‌شود.

رفته رفته مخاطب در می‌یابد که محسن از یک ضدقهرمان تبدیل به قهرمان می‌شود. با این حال علت اختلافات بین مرتضی و محسن به نحو مطلوبی مشخص نمی‌شود و اغلب این اختلافات و سر و صداهای ناشی از آن نمایشی به نظر می‌رسد. به هر صورت مخاطب در دعوای بین محسن و مرتضی در نهایت مجاب می‌شود که با محسن مهنذات‌پنداری کند و گریه‌ها و ضجه‌های او جهت ممانعت از رفتن سمیه مخاطب را به همدلی با او می‌رساند. محسن با اعمال قدرت از طرف مرتضی در حالی از خانه اخراج می‌شود که مخاطب پیش از این دریافته است محسن تنها کسی است که عشق سمیه را می‌شناسد و آنطور که خودش می‌گوید، حاضر است هر کاری را انجام دهد تا سمیه با یک افغانی ازدواج کند که اعضای خانواده حرف دهان

هجمه زنجیره‌ای به جریان سینمای ارزشی

ترکش عقده‌ها!

موسسه‌ای ارزشی چون «اوج» ادامه ضربه زدن به جریان اصیل و ارزشی است. حمله به این موسسه فعال فرهنگی که در همین مدت کوتاه از فعالیت خود پوشش‌دهنده بسیاری از کم‌کاری‌های نهادهای دولتی و غیردولتی در عرصه فرهنگی شده است و فعالیت‌های مفیدی از ساخت تیزر تا پوستر و تولید یلبوردهای مفهومی و ساخت آثاری تماشایی و ماندگار در کارنامه داشته، مرحله‌ای دیگر از پروژهای برنانه‌ریزی شده است. این در حالی است که اوج اعتماد مسؤولان جوان این موسسه به پیشرود هنر انقلاب اسلامی یاد کردند. حال این نوع توجه مردمی و رهبری به شخصیت معنوی و قابل ارزش فرج‌الله سلحشور در برابر تیتربیریشه روزنامه‌ای تخریبچی با عنوان «حیوبیت دستوری» قرار گرفته و نویسنده با کنار هم قرار دادن واژه‌هایی ناراستا به دنبال انتقال فهم خود از هنرمندی انقلابی – فرج‌الله سلحشور – برآمده است. یادداشت تخریبی رسانه‌ای دیگر در حمله به

فرهنگ و هنر

رویدادها

پایان جشنواره دوم «سما» با انتخاب برگزیده‌ها

اختتامیه دومین دوره جشنواره فیلم کوتاه «سما» در فرهنگسرای اندیشه با حضور هنرمندان، اهالی رسانه و مخاطبان برگزار شد و پس از پخش تلاوتی چند از آیات قرآن کریم و سرود ملی جمهوری اسلامی ایران کلیپی از صحبت‌های رهبر معظم انقلاب درباره شهید سیدمرتضی آوینی پخش شد. سجاد نوروزی، مدیر فرهنگسرای اندیشه با تقدیر از مجتبی امینی، دبیر جشنواره برای برگزاری چنین رویداد موثری عنوان داشت: افتخار ما در برگزاری مراسم اختتامیه با بزرگداشت ۲ عزیز است که مجموعه ما توفیق میزبانی آنها را دارد. نخستین بزرگوار شهید طاهری است که مفهوم مبارزه و شهادت فی سبیل‌الله را معنا کرد و دیگری علی نصیریان. در ادامه مجتبی امینی، دبیر جشنواره با تقدیر از عوامل برگزاری به رومانی از کتابی با عنوان «قصه‌های دورهمی» که شامل مجموعه داستان‌های کوتاه با موضوع سبک زندگی است، اقدام کرد. در این مراسم همراه با تجلیل از مقام هنری علی نصیریان نوبت به گرامیداشت شهید سیاح طاهری رسید که محسن مومنی‌شریف، رئیس حوزه هنری طی سخنانی درباره این مرد بزرگوار گفت: حضور طاهری در مناطق محروم در عرصه فرهنگ مثال‌زدنی است و ماندگار خواهد بود. او جشنواره‌های متعددی برگزار کرد و کتاب‌های دفاع‌مقدس را به زندان‌ها برد. همچنین محمدمعلی باشماهنگر درباره شهید طاهری اظهار داشت: درباره شهیدی می‌کنیم که جانفشانی‌های فراوانی در عرصه جنگ و فرهنگ داشت. این شهید بعد از جنگ نیز منتظر نماند و وارد عمل شد و لذت شهادت را چشید. او نماند تا محنت بکشد. همسر سیاح طاهری نیز که در این مراسم از او تقدیر شد از جانفشانی‌ها و اعتقاد بالا و راسخ همسرش در عرصه جنگ و فرهنگ این مرز و بوم یاد کرد. در مراسم اختتامیه دومین جشنواره فیلم کوتاه «سما»، برگزیدگان بخش‌های مختلف فیلم کوتاه، مستند، پویانمایی، فیلمنامه و عروج از منا معرفی و تقدیر شدند.

استقبال نویسندگان کودک و نوجوان

از جشنواره تولید کتاب رضوی

طاهره چک: مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان چهارمحال‌وبختیاری با اشاره به استقبال نویسندگان کودک‌ونوجوان کشور از جشنواره تولید کتاب رضوی گفت: تاکنون و در حالی که هنوز چندماه به پایان مهلت ارسال آثار باقی مانده است این جشنواره با استقبال غیرمنتظره‌ای از سوی نویسندگان کتاب کودک و نوجوان رضوی مواجه و تاکنون آثار بسیاری در دبیرخانه جشنواره ارسال شده است. به گزارش واحد خبر و اطلاع‌رسانی بنیاد بین‌المللی امام (رضاع) در استان چهارمحال‌وبختیاری، جواد کارگران‌دهکردی ادامه داد: با صداسویمای مرکز این استان رایزنی شده است تا برنامه‌ای را برای قضاوت رضوی رضوی رضوی بسینند و این از مصویبات اتاق فکر این جشنواره بود که آن‌شالله اجرایی می‌شود. وی افزود، با توجه به رشد فضای مجازی و امکانات گسترده این فضا، به‌دنبال آن هستیم که تولید کتاب صوتی رضوی داشته باشیم و در سایت‌ها و فضاهای مختلف آن انتشار دهیم. وی با اشاره به اینکه به چند نویسنده مطرح کشور سفارش تالیف کتاب با محوریت فرهنگ رضوی برای کودکان و نوجوانان داده شده است، افزود: از انتشار چند کتاب آماده چاپ نیز حمایت خواهیم کرد. دبیر جشنواره تولید کتاب رضوی برای کودکان و نوجوانان به ناواری دیگری که در این جشنواره اتفاق می‌افتد اشاره و تصریح کرد: کتاب برتر کودک و نوجوان رضوی از دیدگاه مخاطبان تجلیل می‌شود.

■ ■ ■

برای قضاوت ویژه جشنواره جهانی فیلم

فجر از روسیه می‌آید

الکساندر سسوکوروف، سینماگر سرشناس روسیه به‌عنوان میهمان ویژه جشنواره جهانی فجر به ایران می‌آید. این کارگردان برجسته روسی که جزو مهم‌ترین فیلمسازان سینمای جهان بوده و آثارش بازتاب ارزنده‌ای داشته است، برای اکران جدیدترین ساختارش به مستند «فرانکوفاونیا» است و در جشنی «مایش‌ها و رویدادهای ویژه» جشنواره جهانی فجر نمایش خواهد یافت، به تهران می‌آید. سسوکوروف علاوه بر حضور در این رویداد، در دانشکده سینما و تئاتر برای دانشجویان سخنرانی خواهد کرد. الکساندر نیکلایویچ سوکوروف، سازنده آثار مطرحی چون «مادر و پسر» و «کشتی روسی»، «الکساندر» و «فوست» بوده و دارنده جوایز متعددی از جمله شیر طلایی ونیز است و حضورش در ایران می‌تواند اتفاقی ویژه و اعتباربخش برای جشنواره جهانی فجر باشد.